

3/2016

HØSTAKSJONEN 2016
- En verden uten sult er mulig

 Caritas
Norge

Kjære Caritas-venn

Mat er liv. Føde for kroppen er vårt mest grunnleggende behov og førsteprioritet i Caritas' arbeid. Mat er også en viktig inntektskilde og flertallet av verdens fattige livnærer seg av landbruk. De produserer mat til seg selv og selger mat, for blant annet å kunne betale for barnas utdanning.

I fjor vedtok FN de nye globale bærekraftsmålene. Å utrydde sult innen 2030 er ett av dem. Dette målet er også en forutsetning for å nå de øvrige målene. 800 millioner barn, kvinner og menn sulter, men sult er heldigvis et løsbart problem. Bøndene som vi jobber for og med får større avlinger, bedre avlinger og flere avlinger med støtte fra Caritas. Kurs og opplæring i hvordan de kan drive effektivt og bærekraftig jordbruk, utgjør store forskjeller for familiene. Vi vet hva som fungerer, vi vet hvordan vi kan løfte lokalsamfunn ut av fattigdom og ønsker å hjelpe enda flere fremover.

Caritas arbeider i land der nesten halvparten av alle barn er «stunted», det vil si at barnas fysikk og kognitive evner blir hemmet på grunn av feil- og underernæring. Foreldrene er bønder som dyrker jorda på en måte som krever at også barna jobber, og derfor får de ikke gå på skolen. Av de heldige som går på skolen, er mange sultne og har begrenset evne til læring på grunn av matmangel. Det hemmer individenes utvikling, og dermed også de fattige landenes utvikling når kommende generasjoner ikke får mulighet til å utvikle sitt reelle potensial.

Å satse på mat, er å satse på fremtiden i Afrika. Kontinentet har stort potensial til å fø langt flere enn i dag gjennom store jordbruksareal, store innsjøer og ikke minst en ung befolkning. Det handler om prioriteringer. For å bruke fiskerisektoren som et eksempel: I dag står Afrika bare for to prosent av produksjonen av oppdrettsfisk i verden. Potensialet er enormt. Fisk er en av de viktigste kildene til protein. Med Norges unike kompetanse på fiskeoppdrett, som er bygd opp gjennom generasjoner, kan vi virkelig utgjøre en forskjell. Sammen kan vi nå målet om å utrydde sult en gang for alle.

Forrang for de fattige betyr for Caritas at vi arbeider med de som har minst. Solidaritet i praksis betyr å jobbe for dem som trenger det mest. Subsidiaritet betyr at vi gir familier mulighet til å blomstre gjennom deres ideer og initiativ og med vår hjelp.

Kjære venn. Din støtte til kampen mot sult gir resultater og gir tusener av familier mulighet til å drømme og realisere sitt iboende potensial.

Med vennlig hilsen

Martha Rubiano Skretteberg

Martha Rubiano Skretteberg
Generalsekretær i Caritas Norge

REDAKSJON:

Caritas Norge v/Birgit Vartdal

COVER:

Catherine Trautes/Caritas Norge

Opplag:

5800

PRODUKSJON:

mediateam.no

TRYKK:

Thure Trykk AS

Denne trykksaken
er Svanemerket.

INNSAMLING:

Caritas Norge ble både i 2014 og i 2015 vurdert av bladet Kapital til å være blant hjelpeorganisasjonene i Norge som bruker innsamlende midler mest effektivt.

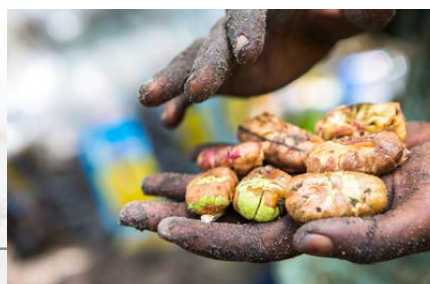

Kommentarer eller innspill til redaksjonen?
Ønsker du å kjøpe annonse?
Send en e-post til birgit.vartdal@caritas.no

HØSTAKSJONEN 2016

Rundt 800 millioner mennesker sulter i verden. Barn som sulter har problemer med å følge med på skolen. Gjennom årets høstaksjon kan du gjøre noe med dette.

s 4-5

JORDBRUKSOPPLÆRING I ZAMBIA

-Livet mitt har blitt bedre, sier Davies Kangwa fra Zambia, som økte familiens inntekter etter at han fikk opplæring og lån fra Caritas.

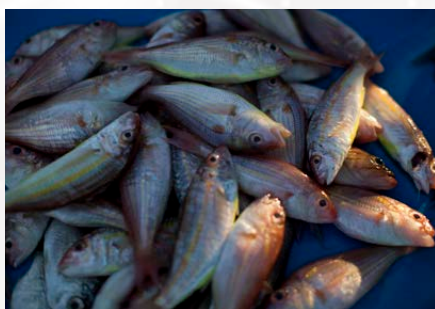
s 6

ECUADOR ETTER JORDSKJELVET

Menneskene i de verst rammede områdene i Ecuador trenger fortsatt nødhjelp.

s 7

FISK FOR UTVIKLING

Matproduksjonen må økes for å mette stadig flere mennesker i verden. I Uganda gir fiskeoppdrett ekstra mat og inntekt.

s 8-9

NYTT OM VERDEN

Globale nyheter fra Caritas.

s 10-11

JULEGAVER MED MENING

For 500,- kan du gi en stor familie nok mat for et helt år. Les mer om årets julegavetips.

s 12-13

NYTT OM CARITAS I NORGE

Caritas skal hjelpe flyktingene som flytter inn i Oslo kommunes nye asylmottak i jobb.

s 14-15

For å lære, må barn ha mat i magen **DU KAN HJELPE**

Av Aina Østreng, programkoordinator i Caritas Norge.

«Antall sultne i dag er verdens største skandale» (Pave Frans til FAO, 2014 og 2015)

Å utrydde sult og feilernæring er Caritas Norges hovedmål. Vi er inspirert av Pave Frans sitt engasjement for fattigdom og matsikkerhet.

Rundt 800 millioner mennesker sulter i verden (FAO). I tillegg er et økende antall mennesker feilernært fordi de ikke har råd eller tilgang til nok næringsrik mat. Årsaken til at folk sulter er ikke nødvendigvis mangel på mat i seg selv, men henger sammen med fattigdomsproblematikk og fordelingsstrukturer. 70 prosent av verdens fattige er avhengig av landbruk for inntekt og arbeid (Verdensbanken). Vi mener at en stor del av løsningen finnes i en økt satsning på klimasmart jordbruk for småskalabønder. Matsikkerhet betyr å ha tilgang til nok mat, trygg mat og næringsrik mat, for å kunne leve et aktivt og sunt liv hele året (FN). Retten til mat er nedfelt i FN Verdenserklæring om

menneskerettighetene art. 25. Gjennom FNs bærekraftsmål har alle stater forpliktet seg til å utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk innen 2030.

“Antall sultne i dag er verdens største skandale”

- Pave Frans

Konsekvenser av sult

Sult er en av de største kildene til sykdom, og påvirker både menneskers fysiske og psykiske tilstand og utfoldelse. Barn som sulter i løpet av de to første leveårene får ofte skader som hemmer deres utvikling livet ut. Av disse grunnene regnes sult og feilernæring som den største helsetrusselen på verdensbasis – større enn HIV/AIDS, malaria og tuberkulose til sammen.

Barn som sulter har problemer med å følge med på skolen. Sult gjør arbeidsstyrken mindre produktiv fordi søken etter mat overskygger alt annet. Sult kan også bidra til å øke spenningene i et samfunn og utløse kriger og konflikt.

- KLIMAENDRINGENE

FN spår at verdens matproduksjon kan bli redusert med så mye som 25 prosent innen 2050 på grunn av klimaendringer. For en småbonde som er totalt avhengig av naturen og været, er dette katastrofalt. Med befolkningsvekst har presset økt på verdens skoger og landjord. Avskoging, forurensning og lite bærekraftige dyrkingsmetoder bidrar til at matjorda utarmes og gjør bønder mange steder ute av stand til å øke produksjonen. Mer enn 80 prosent av verdens mest matusikre mennesker lever i land som er spesielt utsatt for naturkatastrofer. Værfenomenet El Niño har ført til tørke, flom og ekstremvær mange steder i 2015 og 2016. Rundt 60 millioner mennesker er i dag truet av sult som en direkte følge av El Niño. På grunn av klimaendringene, kan vi derfor forvente en økning i antall klimaflyktninger.

- KONFLIKTER

Sult og konflikter er kriser som forsterker hverandre. Konflikt har ofte katastrofale konsekvenser for befolkningens tilgang på mat. En vanskelig sikkerhetssituasjon og mangel på ressurser gjør ofte at den lokale matproduksjonen i krigsområder stopper opp. Samtidig kan det være vanskelig å frakte mat inn utenfra og prisene på den maten som er tilgjengelig stiger så dramatisk at de færreste har råd til den. I Madaya i Syria ble for eksempel en bil forsøkt solgt for 15 kilo ris. Det er derfor ofte ikke våpen, men sult som dreper flest mennesker i en konflikt. Dersom hele systemet for matproduksjon bryter fullstendig sammen, kan en konflikt påvirke sultsituasjonen i et område også i lang tid etter at den er over.

- DISKRIMINERING

Sult handler også om maktforhold, diskriminering og ujevn fordeling av ressurser i et samfunn. Kvinner, urfolk og andre marginaliserte grupper er mer utsatt for sult enn andre på grunn av vanskeligere tilgang på ressurser, manglende utdanning og utestenging fra det øvrige samfunnet. I utviklingsland er flertallet av dem som jobber i landbruket kvinner. De kvinnelige småbøndene har dårligere tilgang enn menn til jord, kreditt og andre innsatsfaktorer som vil øke produksjonen. Utdannelse og veiledningstjenester for bønder er oftere tilgjengelig for menn. Resultatet er at kvinner produserer mindre mat på tilsvarende areal. Det er anslått at hvis kvinner hadde lik tilgang til ressurser og kunnskap som menn, ville 150 millioner færre mennesker sultet i verden.

HVA GJØR CARITAS?

STØTTE TIL SMÅSKALABØNDER

Caritas sikrer mange fattige småbønder i utviklingsland:

- Opplæring i effektive og klimarobuste dyrkingsteknikker, husdyrhold og akvakultur.
- Tilgang til kreditt som gjør det mulig for bøndene å investere i produksjonen og andre inntektsbringende aktiviteter.
- Tilgang til markeder gjennom organisering av bøndene i kooperativer.

Slik bedres matsikkerheten til både bonden, familien og lokalsamfunnet. Programmene har et særlig fokus på å forbedre situasjonen for kvinner og kvinnelige bønder.

MATVAREHJELP I HUMANITÆRE KRISER

I humanitære kriser samarbeider Caritas med myndigheter og FN om å gi befolkningen mat og annen livsnødvendig hjelp. Det legges vekt på at distribusjonen ikke skal undergrave lokale markeder og matproduksjon. Kapasitetsbygging av lokale aktører bidrar også til at disse blir bedre rustet til å forebygge og respondere på fremtidige kriser.

ANSVARLIGGJØRING AV MYNDIGHETER

Både på lokalt og nasjonalt plan stiller Caritas krav om at myndighetene må sikre egen befolknings rett til mat. Vi jobber samtidig for at Norge og verdenssamfunnet skal øke sin innsats for å bekjempe sult og bidra til oppnåelse av FNs bærekraftsmål.

VISSTE DU AT?

- 98% av menneskene som sulter bor i utviklingsland.
- 45% av alle dødsfall blant barn under fem år er sultrelatert.
- 33% av alle verdens barn har kognitive funksjonshemminger på grunn av sult.
- 60% av dem som sulter i verden er kvinner.
- flertallet av de 800 millionene som sulter i verden i dag er matprodusenter.

Kilde: (WFP/FAO)

Årsaker til sult

- FATTIGDOM

Flertallet av dem som sulter er selv matprodusenter, noe som fremstår som et paradoks. Årsaken er at fattige bønder med små åkerlapper i utviklingsland mangler gode såfrø, redskaper, vanningsanlegg og tilgang til kreditt for å kunne drive effektivt jordbruk. Mange fattige bønder får heller ikke den utdannelsen og veiledningen de trenger. Dårlig infrastruktur samt manglende muligheter for transport, lagring og foredling av avlingene gjør det i tillegg vanskelig for bønder som produserer med overskudd å få solgt varene sine på markedet og skape seg en inntekt.

Klimaendringer, som mer flom og tørke, gir bønder mange steder i verden harde levekår. (Foto: Caritas Norge)

Opplæring og bedre frø **GIR ØKT LIVSKVALITET**

Av Aina Østreng, programkoordinator i Caritas Norge

– Livet mitt har blitt mye bedre etter at jeg ble med i Caritas-programmet i 2013, forteller Davies Kangwa bosatt i Katibunga sogn i Mpika i Nord-Zambia.

Davies er en av 3000 deltagere i Caritas sitt program for matsikkerhet i nordlige Zambia. Målet med programmet er bedre inntekt og mer stabil tilgang på ernæringsrik mat. Deltagerne får blant annet opplæring i bærekraftige jordbruksmetoder og bedre tilgang på frø.

Lån ga fortjeneste

I 2013 lånte Davies fem kg bønnfrø og fem kg peanøttfrø til en verdi av henholdsvis 30 kwacha (24 norske kroner) og 20 kwacha (16 norske kroner). Med disse forbedrede frøene, fikk han en mye bedre innhøsting enn hva han har pleid å ha, hele 30 kg bønner. Etter innhøsting, betalte han tilbake lånet til Caritas og brukte overskuddet til å dyrke tomater og løk i familiens grønnsakhage. Avkastningen på innhøstingen var på henholdsvis 3000 (ca. 2400 NOK) og 1500 kwacha (ca. 1200 NOK). – Muligheten til å dyrke tomater og løk i grønnsakhagen har gitt meg og familien bedre ernæring og bedre økonomi på grunn av overskudd etter salg av løk på det lokale markedet, forteller han.

Kurs i entreprenørskap

En annen viktig komponent i programmet i Zambia er kurs i entreprenørskap. Dette for at bøndene skal diversifisere inntektskildene sine og bli mindre sårbare for klimaendringer. Etter kurs i 2015, utviklet Davies en forretningsplan. Til tross for dårlig løkavling i 2015, tjente han mer enn noen gang, hele 5900 kwacha (ca. 4740 NOK), fordi han oppdaget et nytt og mer inntektsbringende marked.

– I den lille byen Mokamba på grensa til DR Kongo får jeg solgt varene mine til mye høyere fortjeneste enn ved de lokale markedene jeg har brukt før, forteller han entusiastisk.

Takket være den ekstra inntekten, er Davies nå i gang med å bygge tak til sitt nybygde hus. Tradisjonelle hus med gresstak er ikke spesielt tette eller robuste. Familiens nye hus har tak av jern, noe som er mye mer robust for klimaendringene. Davies er nå i gang med å videreutvikle sin forretningsstrategi til også

å omfatte kål.

Birøkt og fiskeoppdrett

Andre deltagere i prosjektet har brukt overskuddet sitt til å starte med for eksempel birøkt eller fiskeoppdrett. I alle prosjekter legger Caritas stor vekt på opplæring og kunnskap, slik at deltagerne basert på dette har forutsetninger til selv ta beslutninger som påvirker deres liv. Dette prinsippet om subsidiaritet er helt sentralt i katolsk sosiallære.

I Zambia er om lag 60 prosent av befolkningen fattige og har ikke nok mat. Flesteparten av de fattige bor på landsbygda og er avhengig av landbruk for å overleve. Eksempelet med Davies viser hvordan et lite lån kan føre til en rekke positive effekter på livskvalitet, den lokale økonomien, ernæring og jobbskaping. Caritas Norge har jobbet i Zambia siden 2002 med å bedre bondehusholdningers levekår og styrke lokaldemokratiet. Vi har prosjekter med fokus på matsikkerhet også i Uganda, DR Kongo, Sri Lanka og El Salvador.

Ecuador

ETTER JORDSKJELVET

Av Birgit Vartdal, kommunikasjonsrådgiver i Caritas Norge

Takket være støtte fra givere og norske myndigheter, fikk 20 000 mennesker mat og andre livsnødvendigheter den første tiden etter jordskjelvet som traff Ecuadors kyst i april i år.

660 mennesker døde under jordskjelvet og 4 605 ble skadet. Jordskjelvet påførte også mange hus og bygninger store skader, som førte til at 33 757 mennesker ble husløse. 146 skoler er helt eller delvis knust etter jordskjelvet. Caritas Norge besøkte landet kort tid etter katastrofen og møtte mennesker med dramatiske historier:

- Jeg stod og laget kveldsmat da huset begynte å skjelve. Min mann hadde akkurat kommet inn, han hadde vært ute på markene og jobbet. Vi løp ut, men jeg ble stående igjen i døråpningen, helt fastfrosset. Min mann ropte at jeg måtte komme. Jeg løp ned trappen mens huset raste sammen bak meg. Lyset gikk med en gang, og det skal vi være glade for, ellers hadde nok mange hus blitt satt i brann.

Dette forteller Cruz Mejia, en kvinne på 55 år som bor i den lille landsbyen Tres Caminos utenfor Portoviejo, hovedstaden i provinsen Manabi, som ble hardt rammet av jordskjelvet. Tres Caminos ligger avsides til. Befolkningen har ikke mottatt noen hjelp fra hverken myndigheter eller andre utenom matrasjoner fra Caritas.

Cruz Mejia forteller at hun og familien lever i konstant angst for nye skjelv. (Foto: Marit Sørheim/Caritas Norge)

Angst for nye skjelv

Cruz Mejia sier at hun fortsatt blir redd når hun tenker på det kraftige jordskjelvet.

- Det første døgnet var svært vanskelig, vi hadde ingen telefondekning, alt lå nede og vi fikk ikke kontakt med familie andre steder i provinsen. Nå er vår største bekymring hvordan vi skal få bygget opp huset igjen. Jeg er veldig takknemlig for å være i live og for at ingen av mine nærmeste mistet livet. Vi var fattige fra før og situasjonen har blitt ekstra vanskelig for mange etter jordskjelvet. I tillegg lever vi med redselen for nye skjelv, legger hun til.

Alvorlig humanitær situasjon

- Ecuador er fortsatt i en komplisert humanitær situasjon. Minst 78 000 mistet hjemmene sine og bor enten i telt, i leirer eller hos familie og venner. Mange har også mistet levebrødet sitt i jordskjelvet og trenger hjelp til å komme økonomisk på fote igjen. Det er fortsatt behov for humanitær hjelp. Selv om livet så smått begynner å vende tilbake til det vanlige, er mange preget av det de har vært gjennom og redde for nye skjelv, sier Marit Sørheim fra Caritas Norge.

Ifølge Sørheim hadde flere omkommet om det ikke var for at jordskjelvet skjedde lørdag kveld (16. april) lokal tid, på en tid

Estela Ruiz får utdelt ris fra Caritas i landsbyen Tres Caminos, et stykke utenfor Portoviejo i provinsen Manabi. (Foto: Marit Sørheim/Caritas Norge)

da barna ikke var på skolen og få var på arbeid. Menneskene hun traff på sin reise i de jordskjelvrammede områdene uttrykker lettelse over å være i live, men sier at de er redde for sterke etterskjelv. De forteller om opplevelsen av at jorden åpnet seg og om angsten for tsunami.

Problemer med koordineringen

- Ødeleggelsene er store, hele småbyer er nesten borte og bydeler i større byer er avstengt med bygninger som må rives. Det vil bli en enorm oppgave å bygge opp igjen det som er ødelagt. Mange relativt nye bygg, som skulle vært konstruert etter retningslinjene for jordskjelvsikker konstruksjon, falt ned, blant annet en rekke skoler i myndighetenes såkalte Milleniumsskole-initiativ, forteller hun.

Gjenoppbygging vil ta tid

Både nasjonale og internasjonale organisasjoner yter hjelp. Spesielt Caritas og andre lokale organisasjoner var tidlig ute med redningsarbeid, mat og husly de første dagene etter skjelvet. Hjelpen dreies nå sakte mot gjenoppbygging og støtte til å starte opp igjen næringsvirksomhet, fiske og lignende. I tillegg til Ecuador, har Caritas Norge i dag nødhjelpsprosjekter i Malawi, Nepal og Den sentralafrikanske republikk.

Caritas Ecuador deler i samarbeid med Caritas Norge ut mat til de jordskjelvrammede. (Foto: Marit Sørheim/Caritas Norge)

Mer fisk kan **BEKJEMPE SULT**

Av Ingrid Finess Evensmo, programkoordinator i Caritas Norge

**En nøkkel til å bekjempe sult er å øke fattige menneskers tilgang til fisk.
I Uganda og flere andre afrikanske land er det økende interesse for fiskeoppdrett.**

- Vi har engasjert oss i fiskeoppdrett for å få ekstra mat og inntekt, sier Fred Asingule i Arua i Nord-Uganda. (Foto: Ingrid Finess Evensmo/Caritas Norge)

Fisk er en viktig kilde til proteiner og mineraler som vi mennesker trenger. Både i den rike delen av verden og i utviklingsland er fisk en viktig del av kostholdet. Ved å fiske selv eller kjøpe billig fisk, kan selv svært fattige mennesker få tilgang til en næringsrik og mettende matkilde.

Flere vil spise fisk

Etterspørselen etter fisk globalt øker i takt med befolkningsvekst og endrede forbruksvaner. I 2050 vil vi være mellom ni og ti milliarder mennesker på jorda, ifølge FN. For å mette så mange mennesker, er verden avhengige av å øke matproduksjonen, inkludert produksjonen av fisk.

De naturlige bestandene i verdens hav og innsjøer er begrensede og truet blant annet av overfiske. Det er derfor stor enighet om at fremtidens behov for fisk må dekkes gjennom fiskeoppdrett.

- Vi har engasjert oss i fiskeoppdrett for å få en ekstra kilde til både mat og inntekt, forteller Fred Asingule.

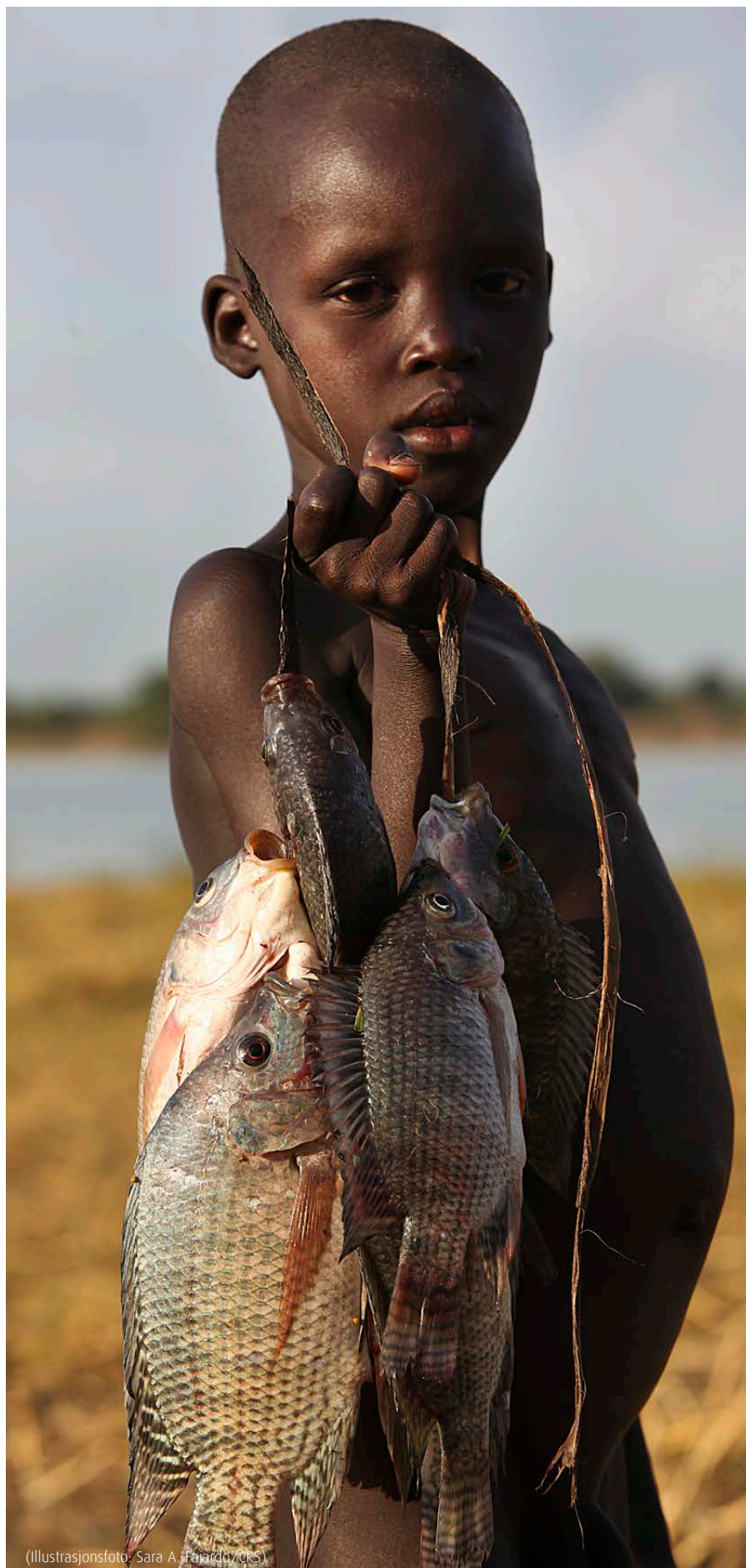
Han er en del av en ungdomsgruppe Caritas støtter i Arua i Nord-Uganda. Uganda er et av landene i Afrika som nå ønsker å satse på å utvikle fiskeoppdrett, eller såkalt akvakultur. Det er stor interesse både hos myndighetene og blant landets mange småbønder. Fisk er populært i Uganda. På markedet kan en

småbonde få opp til 25 kroner for én kilo fisk. Har man en dam med mange hundre fisk, kan man tjene mye.

Flere land i Afrika begynner å få øynene opp for fiskeoppdrett. Blant landene med de raskest voksende akvakultursektorene i verden, er ti av dem i Afrika, ifølge en FAO -rapport fra 2012.

Mange utfordringer

Samtidig finnes det flere utfordringer for utviklingen av en bærekraftig akvakultursektor på det afrikanske kontinentet. Klimaendringer og tørke samt mangel på fiskefôr og

(Illustrasjonsfoto: Sara A. Fajardo/CRS)

fiskeyngel med høy kvalitet, er problemer både småbønder og større investorer støter på. Det er også mangel på folk med tilstrekkelig kompetanse på fisk og fiskeoppdrett.

- Da vi lagde den første fiskedammen, visste vi ikke helt hvordan vi skulle gjøre det. Så kom Caritas og satte oss i kontakt med en ekspert fra fiskeridepartementet som har gitt oss mange gode råd, forteller Fred. Gruppen er nå i ferd med å lage tre nye fiskedammer der de kan produsere fisk som tilapia og malle.

Småskala akvakultur utgjør en del av Caritas Norges matsikkerhetsprogrammer også i Zambia, DR Kongo og El Salvador. Aktiviteten gir en mer variert diett og en ekstra inntekt for fattige bønder i programmene. Sammen med næringslivsaktører ser Caritas også på hvordan man kan støtte produksjon i større skala som kan gi arbeidsplasser og positive ringvirkninger i lokalsamfunnene.

Fisk for utvikling

Norge er en ledende aktør innen fiskeri og fiskeoppdret. Mange norske næringslivsaktører har kunnskap som afrikanske land nå etterspør. Nylig lanserte regjeringen bistandsprogrammet «Fisk for utvikling» der Norge vil benytte sitt komparative fortrinn innen sektoren og gi råd og støtte til utviklingsland. Caritas Norge er positive til programmet, som vil kunne være et viktig bidrag til bekjempelse av sult. Derfor inviterte vi i samarbeid med andre organisasjoner til en egen konferanse om «Fisk for utvikling» og fattigdomsbekjempelse under Arendalsuka 2016. Utenriksminister Børge Brende åpnet seminaret, og tok med seg flere innspill til den videre utformingen av norsk bistand innen fisk og matsikkerhet.

- Flertallet av de fattige og de som sulter i verden i dag er småskala bønder og fiskere. Disse kan ikke settes på sidelinjen, men bør tvert imot kobles strategisk til Norges fiskeri- og oppdrettssatsning. Dette var oppfordringen fra Caritas Norges generalsekretær, Martha Skretteberg, til ministeren.

NOBELS FREDSPRIS TIL COLOMBIAS PRESIDENT SANTOS

Caritas gratulerer president Juan Manuel Santos med Nobels fredspris. Prisen er riktig, viktig og sårt trengt. Fredsavtalen som ble signert er historisk og President Santos fortjener honnør. Samtidig er prisen kontroversiell siden avtalen ble nedstemt i folkeavstemningen 2. oktober og fordi hverken FARC eller representanter for ofrene er en del av prisen.

Caritas håper prisen vil bidra til å sikre freden i Colombia og støtte de videre fredsforhandlingene, for å finne en løsning som vil bli godtatt av hele det colombianske folk. Folket er splittet, men prisen er et viktig bidrag til en bred folkelig forankring for fredsprosessen og viser at det er bred internasjonal støtte til prosessen.

Caritas tror Nobel-komiteen kan ha gjort lurt i å gi prisen til presidenten alene i år, dette vil mest sannsynlig skape mindre kontrovers i Colombia. Det er likevel viktig å anerkjenne bidraget til FARC og det colombianske sivilsamfunnet i fredsprosessen og avtalen.

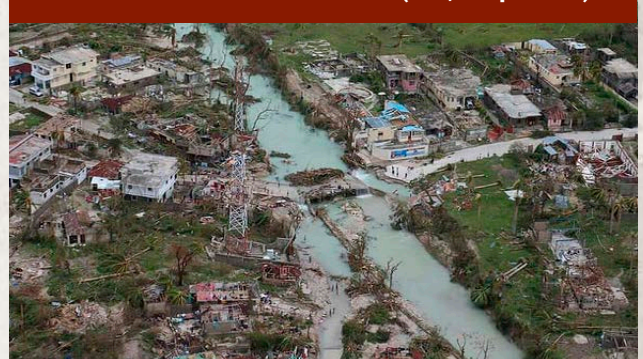
(Foto: Reuters)

INNSAMLINGSAKSJON TIL OFRENE ETTER ORKANEN MATTHEW PÅ HAITI

Caritas Norge har startet innsamlingsaksjon til ofrene etter orkanen Matthew på Haiti. 10. oktober var 1000 mennesker bekreftet døde. Mangel på mat vil bli et stort problem både på kort og på lang sikt. Totalt har over 350 000 mennesker behov for nødhjelp og 15 500 har vært nødt til å forlate sine hjem. Mange avlinger står i fare for å bli ødelagt av flom og jordskred. Det er også økt fare for kolera og andre vannbårne sykdommer, ifølge våre partnere på Haiti.

Caritas er allerede sterkt til stede på Haiti, hvor vi bistår med nødhjelp til dem som er rammet av katastrofen. Caritas Haiti har delt ut matpakker, varme måltider, tepper og hygieneartikler i oversvømte lokalsamfunn. Men blokkerte veier og oversvømte elver som ikke kan krysses skaper utfordringer for hjelpearbeidet.

SMS: Send kodeord Krise til 2160 (200,- kr per sms)

(Foto: Caritas Haiti)

CARITAS ER BEKYMRET FOR UROLIGHETER I DR KONGO

Det er ingen som har oversikt over de materielle ødeleggelserne eller antall drepte etter flere dager med voldelige demonstrasjoner. Det fortalte programkoordinator i Caritas Kongo, André Mathunabo 23. september. Da hadde det vært uroligheter i flere byer i landet i flere dager. Demonstrantene protesterer mot sittende president Joseph Kabila. Ifølge offisielle kilder, er minst 32 personer drept i Kinshasa, mens opposisjonen hevder det er snakk om minst 100 døde.

Uroen skyldes at det er tre måneder til Kabilas presidentperiode utløper, og det er ikke utstedt nyvalg ennå. Kabila kan ifølge grunnloven ikke stille på nytt, men han blir sittende som president frem til en ny er på plass. Mandag 19. september var fristen for å annonsere valgdatoen. Da dette ikke skjedde, tok opposisjonen i DR Kongo i bruk voldelige virkemidler.

Programrådgiver Aina Østreng, som har ansvaret for DRK i Caritas Norge, mener urolighetene gjør situasjonen enda vanskeligere for en allerede prøvet befolkning. -70% av befolkningen er fattige og sliter med å fø familiene sine. Sju millioner mennesker sulter, forteller hun. Caritas Norge har vært engasjert i ulike prosjekter i DR Kongo siden 2000-tallet.

(Foto: Caritas Norge)

• DEN FALSKE DRØMMEN OM EUROPA

Generalsekretær i Caritas Norge, Martha Skretteberg og leder for innenlandsavdelingen, Per Wenneberg var nylig i Nigeria og besøkte prosjektet for ofre til menneskehandel i Benin City hos søstrene Committee for the Support of the Dignity of Women (COSUDOW). Caritas lokalt og andre NGOer fortalte om økende rekruttering av unge fattige fra landsbygda som kan antas å ha dårlig oversikt over marerittet som møter dem hvis de lar seg lure til Europa.

- Vårt hovedinntrykk etter reisen er at nøkkelen til å lykkes med dette arbeidet, ligger i forståelse av forholdene der jentene kommer fra, sier Skretteberg og legger til: - Kurs i entreprenørskap og faktiske jobbmuligheter er suksesskriteriene for en god reintegrering, sammen med forsoning med familien og skjerming fra menneskehandleren. Tett samarbeid med de lokale organisasjonene som jobber og bor i samme område er helt nødvendig. De returnerte de møtte sa tydelig at langsiktig oppfølging av lokale rådgivere er det de trenger. Direkte kontakt med dem over Skype før retur ga dem den tryggheten de trengte for å kunne ta det vanskelige valget om å vende tilbake til lokalsamfunnet de forlot for en falsk drøm om Europa.

(Foto: Caritas Norge)

• MOR TERESA BLE HELGEN

Den 4. september ble Mor Teresa helligkåret av pave Frans under en messe på Petersplassen – et av høydepunktene under Barmhjertighetens år.

Det var stor tilstrømning fra hele verden til helligkårs-messen. Mor Teresa ble født i Skopje i Makedonia i 1910 av albanske foreldre og ble utdannet som lærer, men levde og arbeidet blant «de fattigste av de fattige» i India. I

1950 grunnla hun den romersk-katolske søsterordenen Missionaries of Charity («Barmhjertighetens samaritaner») i Calcutta. Den har i dag over 4000 søstre verden over – blant annet i Bergen. Mor Teresa ble tildelt en rekke ærefulle priser for sitt arbeid – 1979 mottok hun blant annet Nobels fredspris, som hun takket ja til «på vegne av de fattige».

Foto: CRS

• ØKT FLYKTNINGSTRØM FRA SØR-SUDAN TIL UGANDA

De er heldige som har kommet seg vekk fra urolighetene i Sør-Sudan. Lucy og hennes fire barn er blant de mer enn 200 000 sør-sudanske flyktninger som nå oppholder seg i nabolandet Uganda. Men på grunn av manglende ressurser har FN vært nødt til å kutte matrasjonene til flyktningene.

– Jeg mistet mannen min i den siste krigen, forteller Lucy som kom til Bidibidi flyktningleiren i Nord-Uganda i begynnelsen av august. Hun flyktet alene med sine fire barn fra harde kamper i hjembyen Juba i Sør-Sudan. Fem måneder gamle Judith henger fremdeles på mors arm, mens de tre eldste barna leker stille.

I juli brøt det på ny ut kamper mellom tilhengerne av Sør-Sudans president Salva Kiir og hans rival, den nå avsatte visepresident Riek Machar. I Juba ble flere hundre drept, og mer enn hundre kvinner voldtatt. Kampene har senere flyttet seg innover i sentrale deler av landet. Siden 2013 har kamphandlinger og matmangel tvunget mer enn 1,7 millioner mennesker på flukt internt i Sør-Sudan og til nabolandene. Over 6 millioner er i dag avhengige av nødhjelp for å overleve. Bare siden juli har 90 000 sør-sudanere flyktet over grensen til Uganda.

(Foto: Caritas Norge)

Les mer om disse sakene på
www.caritas.no

Gi dine ansatte *en julegave* **MED MENING**

Av Alfhild Heyerdahl Krokan, kommunikasjonsjef i Caritas Norge

Mange bedrifter lurer på hva de skal gi sine ansatte til jul. De fleste av oss har allerede det vi trenger. Hva med å gi årets julegave til noen som virkelig trenger det? La årets julegave gå til å bekjempe sult!

Med årets julegave kan din bedrift bidra til at en familie eller flere familier kan produsere mer mat, at den maten som produseres blir rettferdig fordelt og at de får tilgang til et sunt og næringsrikt kosthold.

Det er i dag 800 millioner mennesker i verden som mangler mat. Halvparten av disse er barn og hvert annet barn under fem år som dør, dør av sult. Sult skaper også grobunn for konflikt og tvinger årlig millioner av familier og barn på flukt fra sine hjem. Det er flere mennesker drevet på flukt på grunn av klimaendringer enn på grunn av krig og konflikt.

En verden uten sult er mulig!

Å utrydde sult innen 2030 er FNs bærekraftsmål nr 2. Verdenssamfunnet har kunnskapen som skal til for å bekjempe sult, men det gjøres ikke nok for at de aller fattigste skal få hjelp til å skaffe nok mat til seg og sin familie. Med innføring av langsiktige og bærekraftige løsninger for økt matproduksjon, kan sult bekjempes. For å nå dette målet, arbeider Caritas for en økt satsing på bærekraftig og robust matproduksjon og støtte til småbønder og kvinner.

En verden UTEN sult ER mulig!

Finn ut mer om hvordan din bedrift kan støtte Caritas Norge. Kontakt oss på mail: alfhild.krokan@caritas.no eller ring **23 33 43 60**

Priseksempler:

- Hjelp en familie (5 til 6 pers) med næringsrik mat i et år = **Kr 500,-**
- Hjelp tre familier med næringsrik mat i et år = **Kr 1 500,-**
- Hjelp ti familier med næringsrik mat i et år = **Kr 5 000,-**

Gavekonto: 8200.01.93433

Merk innbetalingen: Julegave med mening

Vi gleder oss til å høre fra deg!

Kontaktinfo: Norges Unge Katolikker

Akersveien 16 A, 0177 Oslo

nuk@nuk.no

www.nuk.no

www.facebook.com/norgesungekatolikker

Royal Rens AS

Dronning Mauds gate 10 B,
0250 Oslo

Tlf: 22 83 05 50

BARN PÅ FLUKT ER SPESIET SÅRBARE

Caritas er til stede langs fluktrutene og i mange av flyktningleirene. Ditt bidrag på kr 200,- gir støtte og hjelp til mat, vann, klær og husly.

SMS: Send kodeord **TAKK** til 2160 (200,- kr per sms)

VIPPS ønsket beløp til 12135
Merk innbetalingen **FLYKTNINGER**

I regi av Caritas, lærer agronomer småbønder mer effektive dyrkingsteknikker, slik at de får økt avlingene sine. (Foto: Catherine Trautes/Caritas Norge)

På lokalt plan støtter Caritas småbønder gjennom opplæring i bærekraftige dyrkingsmetoder som øker avlinger og gjør folk bedre rustet til å møte tørke og klimaendringer. Lokale spare- og lånegrupper i regi av programmene gjør det mulig for lokalsamfunnene å investere i produksjon og andre inntektsbringende aktiviteter.

For 500 kroner kan din bedrift gjøre en forskjell og sørge for at en familie på fem til seks personer får hjelp til å skaffe seg selv næringsrik mat. Dette er en investering i varig utvikling. Et tydelig engasjement for verdens fattigste sier mye om bedriftens verdier, både overfor ansatte, kunder og samarbeidspartnere.

Sharan (1½ år)
fra Afghanistan.

(Foto: Leifertis Partsalis/Caritas Sveits)

En ny modell for drift av **ASYLMOTTAK I OSLO**

Av Birgit Vartdal, kommunikasjonsrådgiver i Caritas Norge

Caritas Norge er en av samarbeidspartnerne til Oslo kommunes ved det nye asylmottaket i Ila hybelhus. Her skal asylsøkerne slippe å vente passivt på behandlingen av asylsøknadene sine. De skal få starte integreringsprosessen med en gang.

- Dette skal ikke være en institusjon, men et godt sted å bo mens man venter på egen bolig i bydelene, sa byråd for næring og eierskap Geir Lippestad (Ap) ved åpningen.

Nesten en måned senere har 22 asylsøkere flyttet inn, men det nye asylmottaket, som i nesten 30 år huset rusbrukere, har kapasitet til å ta imot 180 personer.

- Både bydel St. Hanshaugen og naboene har vært positive til etableringen. Vi har ikke fått noen negative henvendelser så langt. Mange kommer for å ønske flyktningene velkommen eller melde seg som frivillige, forteller fungerende mottaksleder Ida Kjerkol.

Oppussingsarbeidet har pågått hele sommeren. Frivillige fra Caritas møter fortsatt opp nesten hver dag for å bære og montere møbler til hyblene, men fellesrommene står innbydende og klare til å ta imot dem som vil leke, spille fotballspill eller slå av en prat med andre asylsøkere eller nordmenn.

"Dette skal ikke være en institusjon"

Byråd for næring og eierskap i Oslo,
Geir Lippestad.

- Under oppussingen har vi tatt utgangspunkt i veilederen som NTNU, Sintef og Høgskolen i Lillehammer har laget om bokkvaliteten i asylmottak. Det har vært vårt ønske at møblene skal være nye og lette å holde rene og vedlikeholde og ikke et resultat av donasjoner, forteller Kjerkol. Hun tror det betyr mye for dem som skal bo der.

Det er første gang Oslo kommune driver eget asylmottak. Tilbudet fra Oslo kommune ble utviklet etter at UDI inviterte kommunen og ni andre til å søke om midler til såkalte integreringsmottak. Fredag 30. september offentliggjorde innvandrings- og integreringsminister, Sylvi Listhaug hvem som får denne spesielle statusen og de

ekstra midlene til aktiviteter som dette medfører. Oslo, Larvik, Steinkjer, Bodø og Kristiansand ble de utvalgte.

- Det vil bli utrolig spennende og morsomt å få være med på å utvikle denne nye modellen for asylmottak. Det at vi blir integreringsmottak, betyr at vi vil få mer midler til bemanning og det vil bli lagt større vekt på samarbeid med bydelene. De asylsøkerne som kommer hit, vil da være asylsøkere som mest sannsynlig skal bosettes i Oslo. Målsetningen vil være at folk skal bo i mottak så kort som mulig og at integreringsprosessen kommer i gang raskt, sier Kjerkol.

Oslo kommune har alliert seg med Caritas, Røde Kors og Høgskolen i Oslo og Akershus for å kunne tilby flyktningene ulike aktiviteter. Gjennom dette samarbeidet, kan Oslo mottak tilby fysisk aktivitet for folk i alle aldre, de får tilgang til forelesninger og akademiske nettverk, datarom og bibliotek. Caritas vil gi asylsøkerne- norskkurs og karriereveiledning og bidra med ulike aktivitetsgrupper, både for barn og unge. I tillegg vil voksne beboere få tilbud om en Arbeidslivsfadder; en samtalepartner som kan hjelpe dem på vei inn i arbeidslivet.

Fagsjef i Caritas Norge, Alexander Golding mener mottaket på Ila er noe av det mest spennende som skjer i Norge på asylområdet.

- Dette kan bli et pionerprosjekt for hvordan man ønsker flyktninger velkommen til landet, og gjøre integreringen mindre vanskelig. Vi har gjennom mange års erfaring sett hvor viktig det er med rask bosetning parallelt med arbeidsrettet norskundervisning. For en storby som Oslo, er det særlig viktig med en rask og god integreringsprosess, blant annet for å hindre utviklingen

av parallellsamfunn. Derfor bør flest mulig av de flyktningene som skal bli Oslo-borgere få bo i asylmottak i byen. Dette er det beste for byen som helhet og for den enkelte flyktning som raskest mulig ønsker å komme i gang med sitt nye liv, sier han.

Fagsjef i Caritas Norge, Alexander Golding mener mottaket på Ila i Oslo er noe av det mest spennende som skjer på integreringsområdet i Norge. (Foto: Caritas Norge)

(t.v) Fungerende mottaksleder ved Ila asylmottak, Ida Kjerkol, gleder seg til det flytter flere barn inn. Et eget lekerom står klart. (Foto: Caritas Norge)

CARITAS TRENGER FRIVILLIGE

- BÅDE I OSLO OG ANDRE BYER

Caritas trenger stadig flere frivillige som kan arbeide for flyktninger både i Oslo og andre byer.

Caritas har intensjonsavtale med UDI, som er ansvarlige for asylmottakene i Norge, om organisering av frivillige aktiviteter. Caritas har til nå særlig lagt vekt på norskundervisning og arbeidslivskurs i asylmottak, men lokalt står man selvfølgelig fritt til å gjennomføre andre aktiviteter det er behov for.

Ta kontakt med Caritas Norge dersom du kunne tenke deg å gjøre en frivillig innsats for flyktninger i ditt nærområde.

Besøksadresse:

Caritas Norge
Storgata 38
0182 Oslo

Postadresse:

Caritas Norge
Postboks 9277
Grønland
0134 Oslo

Kontaktinformasjon:

caritas@caritas.no
www.caritas.no
tlf: 23 33 43 60

HØSTAKSJONEN 2016

- En verden uten sult er mulig

Foto: Catherine Trautes/Caritas Norge

For at barn skal lære, må de ha
MAT I MAGEN

DU KAN HJELPE!

SMS: Send FOOD til 2160 (200,-)

VIPPS: 12135. Merk innbetalingen FOOD

GAVEKONTO: 8200 01 93433

